

COLUMN 41 - THE DRAGON AT THE GATE

Mrs. Jean Pateman †

poort Highgate Cemetery - West

De leden van de Vlaamse vereniging De Grafzerkjes hebben het onlangs via hun nieuwsbrief reeds vernomen: Mrs. Pateman is dood.

Ongetwijfeld wisten vele anderen het ook, maar wij wisten het nog niet. Recent hadden we ons wel eens afgevraagd of ze nog leefde, deze 'funeral dragon'.

De mensen die met ons zijn mee geweest op de funeraire reis naar Londen in 2006 hebben haar ontmoet en Mrs. Pateman heeft ongetwijfeld op iedereen een onvergetelijke indruk gemaakt.

Ze noemde zichzelf 'the dragon at the gate', alle anderen noemden haar de 'funeral dragon'. Zij waakte over haar begraafplaats Highgate als een echte draak en spuwde daarbij bijna letterlijk vuur als iemand het ook maar waagde een grasspietje bezijden het pad te vertrappen.

Er mocht daar niets van haar: niet buiten de paden treden, geen video-opnames maken of filmen, wel fotograferen maar niet flitsen, geen statief gebruiken, niet hard praten, geen radio aan, mobieltje uit, geen domme vragen stellen, en zeker niet iets beter weten en niet zelf iets aan een ander uitleggen.

Bij de voorbereidingsreis van Londen 2006 bespraken we met haar de rondleiding die we wilden hebben met onze groep. We wisten de datum al en we veronderstelden dat we die met haar ter plekke wel konden vastleggen. Wij waren er, zij was er en de agenda was er ook.

Vergeet het maar.

Zo werkte het niet bij Mrs. Pateman. "Gaat u naar huis, schrijft u mij een brief met het verzoek om een rondleiding, u mag er een datum inzetten maar ik zal u laten weten of die wel uitkomt".

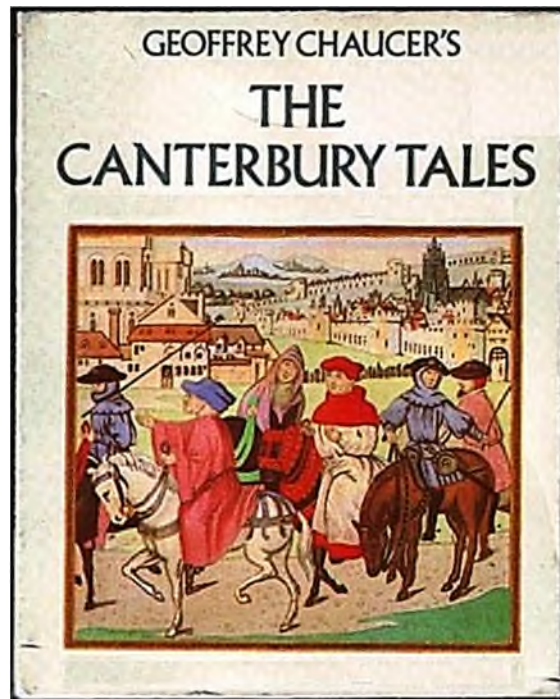
Daar sta je dan met je goeie gedrag. Je had het maar te slikken. Uit eerdere ervaringen met haar wisten wij dat elk protest averechts werkte.

Tijdens onze eerste ontmoeting met haar mochten wij aanschouwen hoe zij een bekend lid van De Terebinth gebiedend bij zich riep om hem de les te lezen over een financieel geschil. Daar was met haar altijd knok over, want zij sleepte graag extra ponden in de wacht voor haar geliefde Highgate. Het kostte altijd meer dan je dacht afgesproken te hebben. En het lukte altijd. Geen centjes, geen rondleiding. Wel briesende neusgaten.

Tijdens de reis naar Londen in 2006 heb ik elke dag in de bus een Canterbury Tale verteld. We hadden ook elke reis een puzzel en deze keer was de vraag welke 'Tale' ik zelf had verzonnen. Alleen zij die Mrs. Pateman in het verhaal herkenden, haalden de juiste 'Tale' eruit. Om deze gedenkwaardige vrouw te gedenken, geef ik hieronder het verhaal, als onderdeel van een raamvertelling.

(...) "Vertel ons dat verhaal!" roepen alle pelgrims en de herbergier geeft hem het woord. De edelsmid zegt: "Op een uur gaans van een grote stad ligt een begraafplaats op een heuvelachtig terrein tussen bomen verborgen. Ooit brachten rijke mensen daar hun doden naar toe om hen voor eeuwig te laten rusten in de koele aarde. Die begraafplaats bestaat nog, maar niemand weet precies w ar. En daarover gaat mijn verhaal." :

De omgeving is er prachtig. Het is wel ver weg, maar de mensen uit de stad hebben het er voor over om hun overleden dierbaren juist naar die begraafplaats te brengen. Zij zijn rijk genoeg om koetsen te hebben of te huren. Er is plaats genoeg voor grote monumenten en zo kunnen zij laten

zien dat het hen goed gaat. Het ene monument is nog mooier dan het andere en de mensen gaan er ook vaak op zondag naar toe om te picknicken en er thee te drinken bij het graf van hun overleden dierbaren.

Het is een vredige plek en deze wordt goed bewaakt door een trouwe en aardige man en zijn vrouw. Ze wonen in het poortgebouw en zij leven samen hun eenvoudige en rustige leven.

Op een dag lijkt het alsof er iets is veranderd. De zon geeft minder warmte en licht, af en toe steekt de wind een beetje op en er hangen hier en daar wat donkere wolken. Maar het merkwaardige is, dat dit gepaard gaat met een vreemde geur. Onwillekeurig rilt de bewaker even, hoewel het niet koud is, maar hij kan niet ontdekken wat er nou precies is veranderd.

Hij zegt niks tegen zijn vrouw om haar niet ongerust te maken, maar hij zegt tegen zichzelf: *"er is iets, maar wát? Ik zal mijn ogen en oren goed openhouden"*.

Het wordt zondag en de mensen komen weer met hun koetsen naar de begraafplaats om samen thee te drinken en de tijd aangenaam door te brengen.

Het weer is weer goed en de vreemde geur is bijna verdwenen. De mensen gaan zó op in hun gesprekken, dat zij er niets van merken. Op het eind van de middag klinkt er in de verte een rommelend geluid. Als ze opkijken zien ze een zwarte wolk en omdat men denkt slecht weer te krijgen, vertrekken ze om weer terug te gaan naar huis.

De bewaker ziet het gebeuren en kijkt met wantrouwen en verbazing naar de zwarte wolk. Uit de wolk komt die vreemde geur weer. Hij doet de poort achter de laatste vertrekkende bezoeker op slot.

En dan gebeurt het. Er klinkt een rauwe kreet en een vuurkolom vliegt door de verduisterde lucht. Een sterke zwavelgeur verspreidt zich. Op hetzelfde moment is de bewaker verdwenen.

Zijn ontzette vrouw ziet het gebeuren vanachter het raam van het poortgebouw en ze rent naar buiten en schreeuwt: *"wat gebeurt er, waar is mijn man?"*

Ze wordt in haar vaart gestuit door iets groots en iets engs en tot haar ontzetting ziet ze dat het een draak is. Hij heeft een grote rode vlek op zijn hoofd, zwaait wild met zijn kop, heft een dreigende poot op en snauwt tegen haar: *"terug, terug in je huis en waag het niet om nog ooit een voet hier op het terrein te zetten. Van nu af aan neem ik hier de bewaking over. Niemand zal deze begraafplaats nog ooit mogen betreden!"*.

De vrouw zet het op een lopen en blijft lopen totdat ze de stad bereikt. En daar gaat ze bij de rijke mensen vertellen wat er is gebeurd.

Ze luisteren naar haar verhaal en zeggen: *"als je verhaal waar is, dan moeten we iets doen. Als blijkt dat het niet waar is, dan doden wij jou!"* De vrouw bezweert dat haar verhaal echt is. Dan zeggen de mannen: *"wij zullen een leger samenstellen van onze dappere bedienden en die moeten de draak gaan doden. Onze mooie begraafplaats moet behouden blijven en mag niet in handen vallen van een draak"*.

En zo gezegd, zo gedaan.

De volgende dag -het is maandag- wordt besteed aan het samenstellen van een leger van dappere bedienden en horigen en zij bespreken welke wapens zij zullen gaan gebruiken. En weer een dag later vertrekken zij bij het kriecken van de dag om de draak mores te leren. Ze zijn gewapend met schiettuig en zij vertellen elkaar hoe dapper ze zijn en hoe zij de draak zullen

Highgate Cemetery - West

aanvallen en hoe zij zich zullen verdedigen.

Als zij bij de begraafplaats aankomen, zien zij de draak al van verre dreigend bij de gesloten poort staan. Hij is lang niet zo groot als ze dachten, maar eng is hij wel.

"Wat willen jullie", schreeuwt de draak hen toe, "wat moeten jullie hier?"

"Wij willen onze begraafplaats terug en ook onze eigen bewaker", zeggen ze allemaal, "hier liggen onze doden en wij willen hier later ook begraven worden. Deze begraafplaats is van ons".

"Dat denk je maar", gromt de draak, "hij is nu van mij en er komt niemand op, als ik het niet wil. En daar zullen jullie met z'n allen géén verandering in kunnen brengen!"

En om zijn woorden kracht bij te zetten, braakt de draak een wolk van vuur, as en zwavel uit. De mensen deinzen terug en begrijpen dat zij deze draak niet kunnen doden.

Verlagen keren zij huiswaarts. En zij zoeken een andere plaats om hun doden te begraven en nooit keren zij er weer. Soms waaien er geruchten over, dat de prachtige begraafplaats is verwilderd en dat er vampiers zijn gezien. Dat de geesten van de doden er soms ronddwalen en dat de draak er nog steeds zijn eenzame leven leeft. En er gaan vele jaren voorbij voordat een dapper man het weer waagt om er eens een kijkje te gaan nemen.

De draak ligt nog steeds bij de poort en heeft zijn oude strijd lust nog niet verloren. Hij grauw naar de dappere man en zegt: *"wat kom je doen?"*. De man zegt: *"kijken of het waar is, dat de begraafplaats hier door een draak wordt bewaakt. En ik zie het: het is waar. Laat me er eens in!"*.

De draak is verbaasd over zoveel brutaliteit en zegt: *"ben je dan niet bang van mij?"*

"Een beetje wel", zegt de man, "maar als ik nou precies doe wat jij zegt, dan mag ik toch wel even rondkijken? Daar doe ik toch geen kwaad mee?"

"Vooruit dan", zegt de draak, die wel enige bewondering kan opbrengen voor de dapperheid van de man, "maar je moet me wel drie goudstukken betalen, je mag niet over de graven lopen en je mag nergens aankomen. Je mag niet hardop praten, je moet op het hoofdpad blijven en je moet binnen een kwartier weer terug zijn. En als ik merk dat je ongehoorzaam bent -en denk erom, ik zie àlles-, dan wil ik als je terugkomt nòg drie goudstukken van je hebben."

De man belooft het en betaalt drie goudstukken aan de draak. En als hij later weer ongedeerd weg kan gaan, is hij toch wel opgelucht dat hem niks is overkomen. Tenslotte was het allemaal waar wat de mensen over de draak en de begraafplaats vertelden, dat had hij nou met eigen ogen gezien.

Toch durft niemand zijn voorbeeld te volgen ...

"Dat was mijn verhaal", zei de edelsmid tot de andere pelgrims, "en op deze pelgrimstocht zullen we vlak in de buurt van deze begraafplaats komen. Maar men zegt dat de draak na honderd jaar is gestorven en in dit geval kunnen we zeggen: hij ligt er nog lang en gelukkig!"

Iedereen kijkt nu met andere ogen naar het verwilderde kerkhof bij de ruïne. Hoewel ze het een mooi verhaal vonden, zijn ze toch allemaal blij dat ze weer op hun paard kunnen stappen om de tocht te vervolgen. (...)

En nu ligt dan de 'dragon at the gate' begraven op het Oude deel van Highgate, naast haar man die in 2008 overleed.

Zij, Jean Pateman, werd negentig jaar. Dragon behind the gate.